

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Sa/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8020200654
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marian Hoffmann, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8020200654.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove sudcom JUDr. Marianom Hoffmannom, PhD., v právnej veci žalobcu D.. K. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom T.. U.. Q. č.XX, X. proti žalovanej Sociálnej poisťovni, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 34254-3/2020-BA zo dňa 3. augusta 2020 na základe správnej žaloby v sociálnych veciach takto

rozhodol:

- I. Žalobu **z a m i e t a** .
- II. Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

I.

Správna žaloba

1. Žalobca sa v predmetnom správnom súdnom konaní včas podanou správnu žalobou zo dňa 19. októbra 2020 domáha zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 34254-3/2020-BA zo dňa 3. augusta 2020, ktorým došlo k zmene výroku rozhodnutia pobočky žalovaného v Prešove č. 700-2781991419-GCO4/19 zo dňa 23. októbra 2019 v časti textu : ...“február 2009“ ..., ...“apríl 2012“... ., ,,...“júl 2012“..., ,,...“január 2013“... a ...“február 2013“..., ktorý bol vypustený a doplnený textom: 1. február 2009 až 22. február 2009..., ,,...1. apríl 2012 až 29. apríl 2012..., ,,...1. júl 2012 až 17. júl 2012..., ,,...22. január 2013 až 31. január 2013... a ,,...1. február 2013 až 6. február 2013.... Vo zvyšnej časti žalovaný rozhodnutie svojho prvostupňového správneho orgánu potvrdil.

2. Žalobca poukázal na okolnosť platieb na bankový účet žalovaného - oprávneného pod ariabilným symbolom, prikazujúcim započítať tieto na pohľadávky voči firme žalobcu ako zamestnávateľa a to: dňa 27. decembra 2005 na bankový účet oprávneného boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 996 Eur, dňa 21. apríla 2006 boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 1659,7 Eur, dňa 5. mája 2006 na bankový účet oprávneného boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 1659.7 Eur, dňa 12. mája 2006 boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 723.69 Eur, dňa 25. mája 2006 na bankový účet oprávneného boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 723,69 Eur, dňa 25. mája 2006 boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 723,69 Eur, dňa 25. mája 2006 na bankový účet oprávneného boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 644,36 Eur, dňa 6. júna 2006 na bankový účet oprávneného boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 995.82 Eur, dňa 28. novembra 2006 na bankový účet oprávneného boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 3319,39 Eur, dňa 7. decembra 2006 na bankový účet oprávneného boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 3319,39 Eur, dňa 11. decembra 2006 na bankový účet oprávneného boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 1659.7 Eur, dňa 29. decembra 2006 boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 1991.64 Eur, dňa 21. marca 2007 na

bankový účet oprávneného boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 1659,7 Eur, dňa 24. októbra 2007 do pokladne oprávneného boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 9377,41 Eur, dňa 24. októbra 2007 do pokladne oprávneného boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 26,55 Eur, dňa 24. novembra 2008 boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 5201,45 Eur, dňa 16. decembra 2008 boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 973,28 Eur, dňa 12. decembra 2008 do pokladne oprávneného boli pripísané peňažné prostriedky vo výške 2158,65 Eur rovnako pod variabilným symbolom prikazujúcim započítať tieto platby na pohľadávky voči firme žalobcu ako zamestnávateľovi.

3. Podľa žalobcu Sociálna poisťovňa nezapočítavala prichádzajúce platby v súlade s ustanoveniami Občianskeho a Obchodného zákonníka, zákonne nevysvetlila vyššie spomenuté úhrady v prospech účtu žalovaného. Žalobca tiež upozornil na skutočnosť, že s účinnosťou od 1. januára 2008 v zmysle § 293 ap zákona č. 61/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z. z. Sociálna poisťovňa odpustí povinnosť zaplatiť penále podľa osobitného predpisu za obdobie pred 1. januárom 2007, ak fyzická osoba alebo právnická osoba, povinná odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, toto dlžné poistné a tieto dlžné príspevky na starobné dôchodkové sporenie zaplatí najneskôr do 31. januára 2008. Dňa 1. januára 2010 nadobudli účinnosť niektoré ustanovenia zákona č. 572/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s výnimkou tých, ktoré nadobudnú účinnosť odo dňa 1. februára 2010, resp. odo dňa 1. mája 2010, resp. odo dňa 1. januára 2011. Zo znenia § 293b1 zákona o sociálnom poistení po novom vyplýva, že Sociálna poisťovňa nepredpíše penále alebo odpustí povinnosť zaplatiť predpísané penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné na sociálne poistenie a dlžné príspevky na starobné dôchodkové sporenie za obdobie pred 1. januárom 2010. V prípade, ak bude dlžné poistné a príspevky najneskôr do dňa 30. apríla 2010 uhradené, Sociálna poisťovňa s účinnosťou odo dňa 1. januára 2010 nepredpíše penále, prípadne odpustí už predpísané, ale nezaplatené penále, ktoré by z titulu oneskorenej platby poistného a príspevkov alebo platby poistného a príspevkov v nesprávnej sume inak muselo byť predpísané a zaplatené. Generálny pardon, zakotvený novelou v § 293b1 zákona o sociálnom poistení sa z dôvodu jeho všeobecnej úpravy vzťahuje na penále, ktoré sa viaže na všetky dlžné sumy poistného a príspevkov, ktoré neboli zaplatené od roku 1993, vrátane penále, ktoré malo byť alebo mohlo byť odpustené (napríklad podľa § 277 ods. 2a3 zákona o sociálnom poistení, prípadne podľa § 277a zákona o sociálnom poistení, či podľa § 293ap a § 293bj zákona o sociálnom poistení). Podmienkou na nepredpísanie či odpustenie penále je zaplatenie všetkých dlžných súm poistného a príspevkov za celé obdobie poistenia pred 1. januárom 2010 bez ohľadu na deň zaplatenia týchto dlžných súm, prekážkou teda nie je ani to, ak boli dlžné sumy poistného a príspevkov zaplatené pred dňom nadobudnutia účinnosti tejto novely zakotvujúcej generálny pardon, teda pred 1. januárom 2010. Podľa žalobcu, žalovaná v rozhodnutí č. 34254-3/2020-BA uznala argumentáciu, týkajúcu sa generálneho pardonu. Jeho úhrady boli prevedené najneskôr do 16. decembra 2008, okrem poslednej. Z toho vyplýva, že Sociálna poisťovňa si nezákonne účtovala penále voči jeho osobe. Neuznala generálny pardon, zakotvený novelou §293 bl zákona o sociálnom poistení č.461/2003 Z.z. napriek tomu, že dostatok finančných prostriedkov mala na účte, ktoré sama potvrdila vyčíslenými sankciami už z uhradeného poistného a to napriek tomu, že existuje rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7Sžsk/31/2018. Žalobca navrhol ako dôkaz stanovenie súdneho znalca z odboru dane a účtovníctva a požiadal o nariadenie pojednávania.

II.

Vyjadrenia žalovaného a žalobcu

4. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 25. februára 2021 k správnej žalobe zdôraznil, že prvostupňový správny orgán rozhodol preskúmaným rozhodnutím vo vzťahu k žalobcovi ako k samostatne zárobkovo činnnej osobe, keď predpísal tomuto penále v sume 773,58 Eur z dlžnej sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, poistného na invalidné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa nasledujúceho po dni predchádzajúcej kontroly t. j. od 7. júla 2015 do dňa začatia následnej kontroly, t. j. 4. decembra 2018. Žalobca bol považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu podľa § 5 písm. b/ z.č.461/2003 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2010. Bol držiteľom živnostenského oprávnenia sp.č. ŽO 1992/09305 s dňom vzniku 21. decembra 1992 a dňom zániku 5. februára 2013, sp.č. ŽO-2001/14680-0002 s dňom vzniku oprávnenia dňa 22. februára 2021 a dňom zániku oprávnenia dňa 5. februára 2013 a koncesnej listiny ŽO-2004/02401-00004 s dňom

vzniku oprávnenia dňa 10. februára 2004 a dňom zániku oprávnenia dňa 6. februára 2013. Od 1. januára 2011 bol žalobca považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu podľa § 5 cit. zákona na základe registrácie v Registri daňových subjektov do 18. marca 2013 s prideleným DIČ: 1020754592. Podľa žalovaného žalobca preukázateľne nezaplatil poisťné a príspevky za sporné obdobie podľa § 143 ods.1 cit. zákona. V danom prípade ide o tzv. dopenalizáciu za sporné obdobie. Vzhľadom na ustanovenie § 240 ods.2 cit. zákona v znení účinnom od 1. januára 2018 pobočka žalovaného predpísala žalobcovi penále len v sume 773,58 Eur napriek tomu, že vypočítané bolo v sume 2 645,28 Eur, čo je zrejmé z prílohy prvostupňového rozhodnutia.

5. Prvostupňovému rozhodnutiu č. 700-2781991419-GC04/19 zo dňa 23. októbra 2019 v danom prípade predchádzali rozhodnutia pobočky žalovaného Prešov : č. 700-2711738212-GC04/12 zo dňa 15. júna 2012 vo veci predpísania penále za obdobie január 2009 až december 2011 odo dňa splatnosti poisťného a príspevkov do dňa začatia kontroly 15. júna 2012 v sume 1 188,32 Eur - prvotná penalizácia, právoplatné dňa 11. júla 2012; ďalej č. 700-2711341613-GC04/13 zo dňa 10. júna 2013 vo veci predpísania penále za obdobie január 2012 až apríl 2012, jún 2012 a júl 2012 odo dňa začatia kontroly 10. júna 2013 v sume 127,62 Eur - prvotná penalizácia, právoplatné dňa 3. júla 2013; ďalej č. 700-2712199713-GC04/13 zo dňa 17. septembra 2013 za obdobie január 2013 a február 2013 odo dňa splatnosti poisťného a príspevkov do dňa začatia kontroly 17. septembra 2013 v sume 7,37 Eur - prvotná penalizácia, právoplatné dňa 9. októbra 2013; ďalej č. 700-2711752615-GC04/15 zo dňa 6. júla 2015 vo veci predpísania penále za obdobie január 2009 až apríl 2012, jún 2012, júl 2012, január 2013 a február 2013 odo dňa nasledujúceho po dni začatia predchádzajúcej kontroly do dňa začatia následnej kontroly 6. júla 2015 v sume 2 145,60 Eur - dopenalizácia, právoplatné dňa 3. decembra 2015 po preskúmaní a potvrdení druhostupňovým rozhodnutím č. 49592-2/2015-BA zo dňa 23. novembra 2015 a napokon rozhodnutie č. 700-2711886418-GC04/18 zo dňa 4. decembra 2018 vo veci predpísania penále za obdobie január 2009 až apríl 2012, jún 2012, júl 2012, január 2013 a február 2012 odo dňa nasledujúceho po dni začatia predchádzajúcej kontroly, t.j. do 4. decembra 2018 v sume 773,58 Eur - dopenalizácia, právoplatné dňa 10. mája 2019 po preskúmaní druhostupňovým rozhodnutím č. 30934-3/2019-BA zo dňa 26. apríla 2019, ktorý prvostupňové rozhodnutie zrušil a vrátil pobočke na nové prejednanie a rozhodnutie, t.j. na preverenie úhrady poisťného a príspevkov v exekučnom konaní. Pretože súdny exekútor ani žaloba nepreukázali zaplatenie pohľadávky, pobočka žalovaného rozhodla o predpísaní penále na základe údajov zaevidovaných v informačnom systéme Sociálnej poisťovne rozhodnutím zo dňa 23. októbra 2019 opäť v sume 773,58 Eur odo dňa nasledujúceho po dni začatia predchádzajúcej kontroly od 7. júla 2015 do dňa začatia následnej kontroly do 4. decembra 2018.

6. K žalobnej námietke neaplikovania tzv. generálneho pardonu žalovaný uviedol, že žalobca ako povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba preukázateľne poisťné a príspevky za sporné obdobie neuhradil a preto jeho odvolávanie sa na § 293ap, ako aj na § 293bl cit. zákona o sociálnom poistení je právne bezpredmetné. Úhrady, na ktoré sa žalobca odvoláva v správnej žalobe sú úhradami evidovanými ako platby poisťného a príspevkov pod variabilným symbolom 2085026779, prideleným mu ako zamestnávateľovi, čo sám uvádza, preto by mal žalobca požadovať podrobné zdôvodnenie úhrad týchto platieb v rámci konania, vedeného so žalobcom ako zamestnávateľom. Platby, na ktoré žalobca poukazuje, sú zaevidované v informačnom systéme Sociálnej poisťovne v knihe platieb pod názvom odvádzateľa ako zamestnávateľa D.. K. U. - Q. ako úhrady príspevkov a poisťného za žalobcom uvedené obdobie. Variabilný symbol, pridelený žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnéj osobe je 3042513397. Tieto úhrady nemajú vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia vo veci predpísaného penále žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnéj osobe. Žalovaný tiež poukázal na to, že v danom prípade ide o žalobu totožnú so správnu žalobou podanou proti rozhodnutiu ústredia žalovaného č. 21729-2/2017-BA zo dňa 25. januára 2017. Žalovaný v závere skonštatoval, že podľa jeho právneho názoru penále predpísané napadnutým rozhodnutím bolo uplatnené lege artis a navrhol, aby krajský súd žalobu zamietol s tým, že požiadal o nariadenie pojednávania.

7. Žalobca následne písomným podaním zo dňa 10. apríla 2021 k vyjadreniu žalovaného konštatoval rozpory žalovaného v tvrdeniach, uvažujúc nad jeho úmyselným konaním alebo nekompetentnosťou. Na základe citácie z výzvy 700-2740041 121-GC24/21 doručenej 24. marca 2021, ktorým ho žalovaná vyzýva na splnenie zákonnej povinnosti a predloženie mesačného výkazu poisťného a príspevkov za obdobie január 2021, december 2020, november 2020, október 2020, september 2020, august 2020, júl 2020, jún 2020, máj 2020, apríl 2020, marec 2020, február 2020 a január 2020 pod hrozbou uloženia

poriadkovej pokuty žalobca konštatuje, že sa jednoduchým spôsobom dá overiť z registra živností do kedy bol činný ako samostatne zárobková osoba, keďže žalovaný nielen, že uvádza rôzne dátumy jeho nedobrovoľného ukončenia živnosti, ale dokonca ho vedie v súčasnosti ako živnostníka zamestnávateľa (výzva 700-2740041 121-GC24/21 doručená 24. marca 2021). Žalobca požiadal o vykonanie dôkazu : stanovenie súdneho znalca z odboru dane a účtovníctva, oboznámenia rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7Sžsk/31/2018, úhrad v prospech účtu sociálnej poisťovni ako za samostatne zárobkovú osobu ako aj fyzickú osobu ako zamestnávateľa minimálne od roku 2000. Zoznam platieb, ktoré eviduje poisťovňa a ich priradenie, vypočutie pána E.. P. A., generálneho riaditeľa, vypočutie pána D.. F. C. PhD., riaditeľa odboru odvolacích konaní, vypočutie pani E.. P. X., vedúcej odboru poistenia, vypočutie pána D.. T. M., bývalého riaditeľa pobočky Prešov.

8. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 12. mája 2021 zotrval na doterajších tvrdeniach. Zdôraznil, že žalobca zamieňa, resp. spája poistné role samostatne zárobkovo činné osoby a zamestnávateľa, pričom ide o osobitné právne statusy, ktoré majú na účely sociálneho poistenia osobitne upravené práva a povinnosti a nie je možné tieto zamieňať. Žalobca je v Sociálnej poisťovni vedený od 21. decembra 1992 do 6. februára 2013 ako samostatne zárobkovo činná osoba a od 1. januára 2004 je zároveň vedený ako zamestnávateľ „D.. K. U.- Q.“.

III.

Administratívne konanie

9. Preskúmaným rozhodnutím č. 34254-3/2020-BA zo dňa 31. augusta 2020 Sociálna poisťovňa ústredie ako odvolací orgán podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení na základe odvolania žalobcu - poistníka sčasti zmenila výrok rozhodnutia pobočky žalovaného v Prešove č. 700-2781991419-GCO4/19 zo dňa 23. októbra 2019 z dôvodu nápravy formálneho nedostatku, čím spresnila obdobie predpísaného penále a vo zvyšnej časti rozhodnutie svojho prvostupňového správneho orgánu potvrdila ako vydané v súlade so zákonom a na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu. Citujúc príslušné zákonné ustanovenia zákona č. 543/2010 Z.z., v znení účinnom v obdobiach od 1. januára 2004 do 31. decembra 2010 a od 1. januára 2011 do 31. decembra 2013, zákona 43/2004 Z.z., druhostupňový správny orgán k odvolacím dôvodom žalobcu konštatoval, že tento ako povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba nehradil poistné a povinné príspevky za rozhodné obdobie v lehote splatnosti, na základe čoho mu pobočka sociálnej poisťovne po overení správnosti a včasnosti predpísala penále v sume 773,58 Eur napadnutým rozhodnutím č. 700-2781991419-GCO4/19 zo dňa 23. októbra 2019 s odkazom na prebiehajúce exekučné konania, začaté pred 1. novembrom 2013. Tomuto rozhodnutiu predchádzalo rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 700-2711886418-GCO4/18 zo dňa 4. decembra 2018, zrušené druhostupňovým správnym orgánom č. 30934-3/2019-BA zo dňa 26. apríla 2019. Žalovaná ďalej konštatovala, že prvostupňový správny orgán pri vydaní rozhodnutia vychádzala z údajov dostupných v administratívnom spise a v informačnom systéme Sociálnej poisťovne, pretože súdny exekútor a ani žalobca - účastník konania na výzvu - list zo dňa 23. septembra 2019 neposkytli požadovanú súčinnosť a nepredložili žiadne doklady, ktorými by preukázali uhradenie poistného a príspevkov za obdobie január 2009 až jún 2010, január 2011 až apríl 2012, jún a júl 2012. Napokon 16. júla 2020 informoval súdny exekútor pobočku žalovaného, že v exekučných konaniach EX 1305/2011, EX 410/2012, EX 670/2012, EX 2605/2012 a EX 45/2013 neboli od účastníka konania vymožené žiadne finančné prostriedky a to ani vymáhaná pohľadávka a ani trovy exekúcie. Zohľadnená bola dočasná práceneschopnosť žalobcu v období od 23. až 28. februára 2009, 30. apríla až 31. mája 2012 a od 18. júla 2012 do 21. januára 2013, za ktoré mu nebolo predpísané penále. Za zohľadnenia ustanovenia § 240 ods.2 cit. zákona tak bolo podľa žalovaného žalobcovi ako samostatne zárobkovo činné osobe penále predpísané správne s tým, že účastník konania môže požiadať o povolenie zaplatiť predpísané penále po častiach.

10. Prvostupňové rozhodnutie žalovaného č. 700-2781991419-GCO4/19 zo dňa 23. októbra 2019, obsahuje v rámci odôvodnenia, okrem už vyššie popísaných skutočností v rozsahu spôsobu zadokumentovania relevantného obdobia, podrobného spôsobu výpočtu celkovej sumy sporného penále, tiež spôsob úhrady tohto a konštatovanie, že v poistení žalobcu ako samostatne zárobkovo

činnnej osoby za obdobie január 2009 až apríl 2012, jún a júl 2012, január a február 2013, zahrnutom v rozhodnutí, nie sú zaúčtované žiadne platby poisťného a povinných príspevkov, okrem platby z 5. novembra 2008 v sume 0,01 Eur, t.j. preplatok na poisťnom a povinných príspevkoch za október 2008, priradený k mesiacu január 2009. Súčasťou rozhodnutia je poučenie účastníka - žalobcu o možnosti núteného výkonu rozhodnutia v prípade, ak predpísanú dlžnú sumu penále neodvedie a tiež príloha k rozhodnutiu vo forme tabuľky s názvom „Samostatne zárobkovo činná osoba - penále“, „Variabilný symbol: 30425113397“, „Názov odvádzateľa : D.. K. U.“, s prehľadom relevantných období, uhradených a dlžných súm príspevkov a poisťného, dátumov začatia kontrol, s počtom dní omeškania, vypočítaného penále a predpísaného penále, vytvorená 23. októbra 2019 v pobočke žalovaného v Prešove.

IV.

Záver správneho súdu

11. Správny súd preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, postupujúc príslušných ustanovení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (S.s.p.) a dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná.

12. Predmetom preskúmania v správnom súdnom konaní je rozhodnutie žalovanej, ktorým bolo s konečnou platnosťou rozhodnuté o povinnosti žalobcu ako samostatne zárobkovo činnnej osobe zaplatiť penále podľa príslušných ustanovení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

13. Podľa § 2 ods. 1,2 S.s.p., v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

14. Podľa § 6 ods. 1,2 písm. c/ S.s.p., správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

15. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/, ods. 3 S.s.p. sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie po Sociálnej poisťovne. Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

16. Podľa § 6 ods. 1, písm. b/ zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení platom a účinnom k 30. júnu 2013, t.j. ku koncu rozhodného obdobia, príjmami z podnikania sú príjmy zo živnosti.

17. Podľa § 5 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení platnom a účinnom k 30. júnu 2013, t. j. ku koncu rozhodného obdobia samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá dovŕšila 18 rokov veku a je registrovaná podľa osobitného predpisu v súvislosti so zárobkovou činnosťou uvedenou v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím.

18. Podľa § 3 ods. 1, písm. b/ zákona o sociálnom poistení zárobková činnosť podľa tohto zákona je, ak osobitný predpis alebo medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, neustanovuje inak, činnosť vyplývajúca z právneho vzťahu, ktorý zakladá dosahovanie príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu.

19. Podľa § 14 ods. 1, písm. b/ zákona o sociálnom poistení povinne nemocensky poistení je samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5.

20. Podľa § 26 ods. 1 zákona č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov, fyzická osoba a právnická osoba, ktoré sú povinné platiť príspevky, sú povinné príspevky odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 140 ods. 3 zákona o sociálnom poistení povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba nie je povinná platiť poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie ani v období, počas ktorého je uznaná za dočasne práceneschopnú alebo má nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 144 ods. 1 veta prvá zákona o sociálnom poistení Sociálna poisťovňa predpíše poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume.

23. Podľa § 209 ods. 1, ods. 2 a ods. 4 zákona o sociálnom poistení rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. Rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní alebo o opravnom prostriedku. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v celom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

24. V zmysle zákona o sociálnom poistení Tretej hlavy Pokuty a penále v sociálnom poistení a v starobnom dôchodkovom sporení v prvom oddiele sú upravené podmienky na ukladanie pokuty sociálnou poisťovňou a predpisovanie penále sociálnou poisťovňou v sociálnom poistení a starobnom dôchodkovom sporení.

25. Podľa § 240 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré neodviedli poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti, zaplatená exekútorovi alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Podľa § 240 ods. 2 citovaného zákona (s účinnosťou do 28. februáru 2017), predpísané penále podľa odseku 1 nemôže presiahnuť dlžnú sumu poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za kontrolované obdobie. Sociálna poisťovňa penále nepredpíše, ak penále za kontrolované obdobie nie je vyššie ako 3,32 Eur.

27. V zmysle citovaných ustanovení zákona o sociálnom poistení, v znení platnom a účinnom v rozhodnom čase vyplýva, že vznik a zánik povinného sociálneho poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby je naviazaný na zákonom predpokladané skutočnosti a to na existenciu oprávnenia na vykonávanie podnikateľskej činnosti a na prekročenie zákonom stanovenej hranice príjmu z podnikania za predchádzajúci kalendárny rok. Vznikom oprávnenia na podnikanie nadobúda fyzická osoba status samostatne zárobkovo činnnej osoby a súčasne s tým aj povinnosti vyplývajúce z povinného sociálneho poistenia, pričom toto poistenie zaniká zo zákona dňom zániku oprávnenia na podnikanie. Ak odvádzateľ uhradza poistné s oneskorením, Sociálna poisťovňa mu predpíše penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly. Zároveň pri platení poistného, penále a pokút je povinnosťou odvádzateľov identifikovať platbu uvedením správneho variabilného a špecifického symbolu. Týka sa to nielen samostatne zárobkovo činnných osôb, dobrovoľne poistených osôb, ale aj zamestnávateľov. Variabilný symbol je číslo odvádzateľa poistného, ktoré prideliuje Sociálna poisťovňa. V zmysle zákona v znení neskorších predpisov Sociálna poisťovňa má pri rozhodovaní o penále zákonnú povinnosť skúmať, či poistné a príspevky boli zapísané v lehote splatnosti a v správnej výške.

28. Žalobca je v živnostenskom registri Slovenskej republiky vedený od 21. decembra 1992 do 6. februára 2013 ako samostatne zárobkovo činná osoba. Podľa výpisu zo živnostenského registra pod č.505-5049 je žalobca aktuálne vedený pod obchodným menom K. U., IČO: 33 835 942. Relevantný je výpis pod č. 707-7530, kde je žalobca vedený pod obchodným menom D.. K. U. - Q., IČO: 32 920 423. Sporiteľom podľa zákona č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom poistení v platnom znení je od 1. júna 2005. O zániku povinného nemocenského poistenia v zmysle cit. zákona o sociálnom poistení ku dňu 6. februára 2013 rozhodla pobočka žalovaného rozhodnutím č. 17545-1/2013-PO dňa 24. apríla 2013.

29. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobca pôsobil ako poistník, resp. účastník v administratívnom konaní žalovaného tak z pozície samostatne zárobkovo činnnej osoby ako aj zamestnávateľa. Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca ako samostatne zárobkovo činná osoba, s prideleným VS 3042513397, si nespĺnil odvodovú povinnosť a v rozhodných obdobiach plných rokov 2009 až 2011, január až júl 2012 a január február 2013 neodviedol poistné včas v zákonnej lehote. Vzhľadom k tomu, že žalobca bol v spornom období považovaný za povinne nemocensky poistenú a povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnnú osobu, preukázateľne nezaplatil poistné, Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov bola povinná toto penále žalobcovi predpísať. Vecne správne pri tom v rámci rozhodného obdobia zohľadnila dobu práceneschopnosti žalobcu, počas ktorej nemal odvodovú povinnosť (§ 140 ods.3 cit. zákona) a tiež maximálnu možnú výšku penále vo vzťahu k výške dlžného poistného a príspevkov za rozhodné obdobie (§ 240 ods.2 cit. zákona).

30. Podľa žalobcu sporná skutočnosť je spôsob započítania, resp. nezapočítanie úhrad žalobcu, podrobne uvedených v správnej žalobe, ktoré žalobca uplatňuje ako dôvod nesprávnosti viacerých rozhodnutí žalovaného, napr. v konaní Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 2Sa/31/2019, sp.zn. 2Sa/5/2022, sp.zn. 2Sa/10/2022, v ktorých žalobca konkrétne napáda rozhodnutia žalovaného č. 21729-2/2017-BA zo dňa 25. januára 2017, č. 984-3/2022-BA zo dňa 10. januára 2022, č. 904-33/2022-BA zo dňa 10. januára 2022, pričom tieto sa týkajú predpísaného penále za rozhodné obdobie vo vzťahu k žalobcovi ako zamestnávateľovi. Argumenty žalobcu v správnej žalobe, týkajúce sa úhrad peňažných prostriedkov na bankový účet žalovaného s príkazom na započítanie platieb na pohľadávky voči firme žalobcu ako zamestnávateľovi, nemôžu byť preto relevantnými dôvodmi pre zrušenie napadnutého rozhodnutia, vydaného vo vzťahu k žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe.

31. Správny súd sa oboznámil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s odvolaním žalobcu proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa a s odôvodnením rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa vrátane prílohy, ktorá tvorila neoddeliteľnú súčasť rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa a v danej veci konštatuje, že napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím pobočky žalovaného uvádza dostatočné dôvody, ktoré umožňujú vyhodnotiť zákonnosť rozhodnutia a to čo do rozsahu, spôsobu výpočtu i postupu pri uplatňovaní práv a povinností žalobcu, ktorý sa ako samostatne zárobkovo činná osoba ocitol v postavení dlžníka.

32. Námietku uplatnenia tzv. generálneho pardonu žalovaným vzniesol žalobca až v správnom súdnom konaní súčasne s podaním správnej žaloby. Z prechodného ustanovenia §293ap súčinnosťou k 1. januáru 2008 vyplýva, že Sociálna poisťovňa odpustí povinnosť zaplatiť penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné a dlžné príspevky na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu za obdobie pred 1.januárom 2007, ak fyzická osoba alebo právnická osoba povinná odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie zaplatí najneskôr do 31.januára 2008. Obdobne podľa ustanovenia § 293bl zákona o sociálnom poistení v znení novely č. 572/2009 Z.z. s účinnosťou k 1. januáru 2010 platilo, že Sociálna poisťovňa nepredpíše penále alebo odpustí povinnosť zaplatiť predpísané penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné a dlžné príspevky na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu za obdobie pred 1. januárom 2010 zaplatené najneskôr do 30. apríla 2010. K preukázaniu splnenia podmienok pre odpustenie penále z dlžnej sumy žalobcom nedošlo a žalovaný potvrdil, že žalobca ako samostatne zárobkovo činná osoba povinné príspevky a poistné do stanovenej lehoty neuhradil. Opätovne je potrebné zdôrazniť, že za splnenie tejto podmienky nemožno považovať žalobcom tvrdené úhrady, o ktorých prehlásil, že ide o ním realizované platby ako zamestnávateľa.

33. Aktuálne situáciu dlžníkov Sociálnej poisťovne uľahčí nový generálny pardon, v zmysle ktorého ak do konca augusta 2023 uhradia všetko dlžné poistné, ktoré im vzniklo pred 1. júlom 2022 a predložia k danému obdobiu aj ďalšie potrebné doklady, chýbajúce mesačné výkazy, Sociálna poisťovňa

odpustí úhradu dlžného penále. Následne sa tým zastaví aj vymáhanie pohľadávok na penále, resp. za dané obdobie Sociálna poisťovňa nepredpíše k úhrade penále. Odvádzatelia poistného majú možnosť vyrovnat' si svoje záväzky aby splnili podmienky pre odpustenie penále z dlžnej sumy v trvaní siedmich mesiacov (§ 293fz zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, prechodného ustanovenia účinného od 1. februára 2023). Žalobcovi tak plynie lehota v ktorej má možnosť uplatniť si do 31. augusta 2023 pre odpustenie predpísaných penále za splnenia podmienok generálny pardon a žalovaná má v rámci kompetencii umožniť žalobcovi uplatniť si uvedený postup podľa citovaného ustanovenia zákona.

34. Správny súd napokon v kontexte vyššie uvedeného, nepovažoval za potrebné doplniť zistené skutočnosťami navrhovaným znaleckým odkazovaním, či výsluchom navrhovaných svedkov, keďže z administratívneho spisu žalovaného, z komunikácie s účastníkmi správneho konania a napokon ani v priebehu súdneho pojednávania, nebola preukázaná ani čiastočná dôvodnosť predmetnej správnej žaloby a nezákonnosť, či vecná nesprávnosť postupu žalovaného správneho orgánu pri vydaní napadnutého rozhodnutia.

35. S poukazom na preukázané skutočnosti v rámci vykonávaného dokazovania správnym orgánom a s dôrazom na tie skutočnosti, ktoré boli preukázané v konaní pred správnym súdom, správny súd dospel k záveru, že uvedené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým bolo určené dopenalizovanie sumy vo výške 773,58 Eur ako penále vypočítané z dlžnej sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a príspevkov, ktoré bol povinný žalobca uhradiť v relevantnom období od januára 2009 do februára 2013, s výnimkou období od 23. do 29. februára 2009, od 30. apríla do 31. mája 2012 a od 18. júla do 21. januára 2013, kedy žalobca pre práceneschopnosť nebol povinný prispievať, bolo vydané v súlade so zákonom. Pretože správny súd nezistil závažné porušenie zákona, ani porušenie práv a právom chránených záujmov žalobcu, na základe ktorých by bolo potrebné preskúmané rozhodnutie zrušiť, žalobu ako nedôvodnú zamietol v zmysle § 190 S.s.p.

36. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 175 ods. 1 v spojení s § 167 a § 168 S.s.p. Žalobca v konaní nemal úspech, a preto mu nárok na náhradu trov konania správny súd nepriznal a vo vzťahu k žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná správny súd nezistil osobitné dôvody, pre ktoré by bolo spravodlivé požadovať po žalobcu, aby nahradil tejto dôvodne vynaložené trovy konania.

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie. Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť na Najvyšší správny súd SR v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu, ktorú je potrebné podať na Krajský súd v Prešove (§ 443 ods. 1 v spojení s ustanovením § 444 ods. 1 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná, alebo ho zastupuje vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak ide o konanie o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) (v sociálnych veciach), písm. d) SSP (vo veciach azylu), alebo ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1, 2 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí popri všeobecných náležitostiach (§ 57 ods. 1, 2 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP. sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 SSP).